

บทความการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพราน จังหวัดชายแดนใต้

Factors Influencing Work Morality on Performance of the Scout Troops in Southern Provinces

พีรศักดิ์ จันทร์ทวี

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษาวจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 64 นายประกอบด้วยสัญญาบัตร 26 นาย ชั้นประทวน 38 นาย จำแนกตามระดับชั้นยศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกลุ่มตัวอย่างมีชั้นยศเป็นสัญญาบัตร คิดเป็นร้อยละ 40.63เป็นชั้นประทวน คิดเป็นร้อยละ 59.38 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.43 รองลงมาอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.38 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.19 ตามลำดับ ส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 59.38 เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 26.56 และเป็นหม้าย/หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 14.06 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.19 จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.56 และจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.25 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.19 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.50 และน้อยที่สุดปฏิบัติงานมาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.31

ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, $S.D.=0.204$) โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะเรื่องสถานที่ทำงานของท่านอยู่ไม่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนและไม่ทุรกันดาร รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะเรื่องการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีการให้ความรู้และปลูกฝังอุดมการณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยสม่ำเสมอ ส่วนด้านผลตอบแทนจากภายในกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะเรื่องที่ท่านเป็นที่รักและยอมรับของเพื่อนร่วมงาน สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นยศ อายุ สถานภาพสมรสระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน คือด้านผลตอบแทนจากภายนอก ด้านผลตอบแทนจากภายใน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัว

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งนี้ 1) ด้านผลตอบแทนจากภายนอก ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กองกำลังทหารพรานได้รับสวัสดิการบ้านพักของทางราชการ 2) ด้านผลตอบแทนจากภายใน ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กองกำลังทหารพรานมีโอกาสได้รับการศึกษาหรือเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น 3) ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กองกำลังทหารพรานมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของท่านรวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรให้ความรู้และปลูกฝังอุดมการณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยสม่ำเสมอ 5) ด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัว ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี, ไม่ติดอบายมุขต่าง ๆ และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

ภูมิหลัง

การป้องกันประเทศเป็นภารกิจของทหารในยามสงคราม การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในเป็นภารกิจของทหารในยามไม่ปกติ การพัฒนาประเทศและการปฏิบัติการอื่น ๆ ทางทหารที่ไม่ใช่สงครามเป็นภารกิจของทหารในยามปกติ

ดังนั้นจะเห็นว่าภารกิจของทหารมีความสำคัญอย่างมากต่อประเทศชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์และประชาชน ดังมีคำขวัญที่ว่า “เพื่อชาติ ศาสน์กษัตริย์ และประชาชน” คือ ภารกิจอันยิ่งใหญ่ของทหารทั้งในยามปกติ ไม่ปกติและสงคราม สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ได้เริ่มเกิดความรุนแรงขึ้น ตั้งแต่ 4 มกราคม 2547 เป็นต้นมา จากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ทั้งการสูญเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชนผู้บริสุทธิ์ และเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการและประชาชน รวมทั้งทำความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในภาพรวมเป็นอย่างมาก ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่อความมั่นคงของประเทศ จากสถานการณ์ความรุนแรงดังกล่าว รัฐบาลได้ประกาศให้การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นวาระแห่งชาติ โดยทุกส่วนราชการต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงโดยเร็วที่สุดโดยในห้วงเวลาที่ผ่านมามีการระดมทรัพยากรทั้งปวง รวมทั้งดำเนินการในทุกมาตรการเพื่อนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผลที่ได้ในภาพรวมนั้นดีขึ้นตามลำดับ แต่ฝ่ายรัฐบาลยังไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างเด็ดขาด โดยกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ (ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนคำเรียกใหม่ เป็น กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง หรือ ผก.) ยังคงมีเสรีในการก่อเหตุรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ อันเนื่องมาจากฝ่ายรัฐบาลยังไม่สามารถพิสูจน์ทราบ โครงสร้างและองค์กร รวมถึงตัวบุคคลที่อยู่ในกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ประกอบกับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และวิธีการปฏิบัติการก่อเหตุตลอดเวลา และที่สำคัญอย่างยิ่งคือประชาชนซึ่งถือว่าเป็นจุดศูนย์กลางของการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในระดับยุทธศาสตร์ยังไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐเท่าที่ควร

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ใช้ทุกวิถีทางและทุกมาตรการในการดำเนินการ ทั้งความเด็ดขาด และสันติวิธี รวมทั้งปัจจุบันยังได้ประกาศนโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นสันติวิธี และการสมานฉันท์ หลักความยุติธรรมสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ โดยการบูรณาการแผนงานโครงการและกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรมให้เป็นไปตามหลักยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในระดับนโยบาย ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น โดยในแผนดังกล่าว มียุทธศาสตร์หลัก 2 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ซึ่งมีกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร (พตท.) รับผิดชอบ และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ซึ่งมีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) รับผิดชอบ ทั้งในส่วนของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนานั้น ได้มีการใช้ทรัพยากรจากหลายภาคส่วนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะทรัพยากร

บุคคล ซึ่งมีการระดมมาจากส่วนราชการต่าง ๆ จากหน่วยงานพลเรือน ตำรวจ หรือทหารรวมทั้งภาคประชาชน

ในส่วนของทรัพยากรบุคคลนั้น **กำลังทหารพราน** ถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการนำมาใช้ปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ โดยมีบทบาทหลักตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในฐานะกำลังประจำถิ่น และบทบาทสนับสนุนการปฏิบัติให้กับส่วนราชการพลเรือนตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ซึ่งเกื้อกูลต่อการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ ที่เน้นความสำคัญต่อความมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากกำลังทหารพรานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จัดมาจากประชาชนในพื้นที่ทั้งสิ้น กองทัพบกจึงได้จัดตั้งกองกำลังกึ่งทหารในลักษณะของหน่วยอาสาสมัครพิเศษทหารพรานเพื่อเสริมสร้างการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จ กำลังทหารพราน เป็นกำลังทางยุทธศาสตร์สำหรับใช้แก้ไขปัญหาความมั่นคงภายในประเทศ เนื่องจากเป็นกำลังในท้องถิ่นที่มีความคุ้นเคยกับประชาชน และภูมิประเทศ จึงสามารถปฏิบัติงานทั้งด้านการข่าว และงานมวลชน ตลอดจนสามารถปฏิบัติการทางยุทธวิธีทั้งในเชิงรุก และเชิงรับได้เช่นเดียวกับกำลังรบหลัก โดยกำลังทหารพรานเป็นกำลังที่ใช้เกาะติดพื้นที่ได้อย่างถาวร อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี หน่วยทหารพรานนั้น เดิมจัดตั้งในลักษณะเป็น โครงการ เรียกว่าโครงการอาสาสมัครทหารพราน จัดเป็นโครงการที่มีความสำคัญโครงการหนึ่งของกองทัพบก เหตุผลของการจัดตั้งเนื่องมาจากสถานการณ์การก่อการร้ายเป็นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อการร้ายคอมมิวนิสต์บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งทวีความรุนแรงขึ้น ฝ่ายตรงข้ามมีขีดความสามารถในการรวมกำลังได้ถึงระดับหนึ่ง จนสามารถปฏิบัติการในทางยุทธวิธีต่อเป้าหมายที่ตั้ง พลเรือน ตำรวจ ทหาร ได้ทุกพื้นที่และทุกโอกาสจากการวิเคราะห์พบว่าประสิทธิภาพในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ของฝ่ายเราในขณะนั้น ยังมีปัญหาบางอย่างไม่ตรงกับปัจจัยพื้นฐานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดก็คือ กำลังทหารประจำการส่วนใหญ่ได้ถูกห่มเทเข้าไปในพื้นที่และต้องอยู่ประจำพื้นที่ จึงเป็นปัญหาแก่กองทัพบกเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุที่กองทัพบกไม่สามารถถอนกำลังเหล่านั้นออกมาฟื้นฟูเพื่อป้องกันการรุกรานจากภายนอกได้ และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือปัญหาอันเป็นเงื่อนไขในแต่ละพื้นที่ ซึ่งบุคคลภายนอกยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง จึงเป็นผลกระทบต่อการปฏิบัติการทางทหารเป็นอย่างมากด้วยเหตุผลดังกล่าว กองทัพบกได้พิจารณาเห็นว่าควรมีการจัดตั้งกำลังทหารในลักษณะเป็นหน่วยอาสาสมัครพิเศษขึ้น เพื่อแก้ปัญหาโดยนำกำลังพลจากท้องถิ่นนั้นๆ มาแก้ข้อบกพร่องดังกล่าวนี้

ทหารพราน คืออาสาของประชาชน เป็นกองกำลังของกองทัพบกหน่วยหนึ่งอันมีจุดกำเนิดมาจากประชาชน การดำเนินงานทุกอย่าง กระทำเพื่อ ประชาชน และเมื่อพ้นสภาพแห่งการเป็นทหารพรานแล้วก็จะกลับไปสู่ประชาชน ซึ่งกำลังทหารพรานถูกสร้างขึ้นเพื่อให้มีบทบาทในการ

ต่อสู้กับสงครามกองโจร อันมีความหมายทั้งในด้านการปฏิบัติการทางการเมืองและการทหาร มีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นตัวแทนภาคประชาชนของรัฐ ในการช่วยขจัดปัญหาพื้นฐานในด้านการเมืองเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยนำมากำหนดเป็นเงื่อนไขหรือการมุ่งทำลายล้างด้วยกำลังต่อขบวนการผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ ซึ่งกำลังทหารพรานมีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากสาเหตุที่รับสมัครจากประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรู้เงื่อนไขของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยในพื้นที่นั้นๆ เป็นอย่างดีนอกจากนั้นกำลังทหารพรานยังเป็นบุคคลที่รู้จักภูมิประเทศในพื้นที่ปฏิบัติการเป็นอย่างดี เหมาะสมสำหรับภารกิจป้องกันชายแดนและถึงแม้ว่า ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีเงื่อนไขในการแบ่งแยกดินแดนซึ่งจะไม่เหมือนกับกรณีของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย แต่แนวทางในการแก้ไขปัญหา ล้วนต้องใช้มาตรการทางการเมืองเพื่อเกาะกุมหัวใจของประชาชนในพื้นที่ เป็นการมุ่งที่จะรุกทางการเมือง เพื่อเอาชนะในสงครามอุดมการณ์และสงครามด้านความคิด ร่วมกับสงครามทางกายภาพซึ่งใช้การปฏิบัติทางทหาร เพื่อการป้องกัน และเป็นตัวหนุนเพื่อนำไปสู่การเจรจายุติการรบให้กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงมาร่วมพัฒนาชาติไทยเช่นเดียวกับกรณีผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในอดีต ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า กำลังทหารพรานยังคงมีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งในห้วงเวลาปัจจุบัน และในอนาคต

การใช้หน่วยทหารพรานในบทบาทของกำลังประจำถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น หน่วยทหารพรานได้รับมอบภารกิจในการเป็นกำลังเกาะติดพื้นที่ เกาะติดประชาชน และเกาะติดกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้นำชุมชน /หมู่บ้าน เป็นแกนหลักในการเอาชนะที่หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย ด้วยการทำลายกำลังติดอาวุธ สลายโครงสร้างและแกนนำกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง รวมทั้งปฏิบัติการเชิงรุกตามสถานการณ์ในพื้นที่ ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติการอื่น ๆ เช่น งานมวลชนสัมพันธ์และงานด้านการเมืองอื่น ๆ เป็นต้น หรืออาจจะกล่าวอย่างง่ายได้ว่างานที่กำลังทหารพรานรับผิดชอบหลัก 2 งาน คือ งานด้านการทหาร ควบคู่ไปกับงานด้านการเมืองนั่นเอง สำหรับกำลังพลทหารที่ได้รับคำสั่งให้เข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งต้องปฏิบัติการในห้วงเวลาหนึ่งนั้น นอกจากต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมทางด้านภาษา สังคม และวัฒนธรรมแล้ว ยังต้องเผชิญกับสถานการณ์กดดัน และความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดฝัน ทหารทุกคนได้รับการฝึกในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และการรักษาความมั่นคงภายในเพิ่มมากยิ่งขึ้นและปัญหาความไม่สงบต่าง ๆ บางครั้งไม่สามารถกำหนดได้ว่าจะเกิดขึ้นสถานที่ใดและเวลาใด จึงทำให้หลายครั้งที่ทหารแต่ละคนไม่มีเวลาพักผ่อน หรือวันหยุดราชการได้เลย อาจทำให้เกิดเป็นภาวะวิกฤตต่อสุขภาพอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อ

สุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมทั้งคุณภาพชีวิตการทำงาน นอกจากนี้ในสถานการณ์ที่เล็งภัยดังกล่าว อาจมีผลทำให้เกิดความหวาดกลัว ความเบื่อหน่าย ซึ่งส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเครียด ทหารบางคนอาจจะต้องไปปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตและไม่มีโอกาสได้กลับมาเยี่ยมครอบครัวจึงทำให้มีผลกระทบต่อจิตใจหรือขวัญและกำลังใจนั่นเองและส่งผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน รวมทั้งผลงานที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร

ดังนั้นหากมีการพัฒนาและบำรุงขวัญและกำลังใจของกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ เป็นอย่างดีและต่อเนื่องแล้วจะสามารถทำให้กองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้มีขวัญและกำลังใจที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้มีความตั้งใจ เต็มใจและมีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มขีดความสามารถของแต่ละคนและจะทำให้ผลงานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการต่อประชาชนและต่อประเทศชาติจนสามารถช่วยแก้ปัญหาวิกฤตต่าง ๆ ของประเทศชาติในภาพรวมได้ในอนาคตต่อไป ผู้วิจัยให้ความสำคัญในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อที่ผู้บังคับบัญชาจะได้นำผลการวิจัยไปพัฒนาและรักษาขวัญและกำลังใจของทหารพรานให้มีและคงอยู่ในตัวตนอย่างต่อเนื่องตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของศึกการศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ด้านผลตอบแทนจากภายนอก ด้านผลตอบแทนจากภายใน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านสุขภาพร่างกาย และอุปนิสัยส่วนตัว

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับชั้นยศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านผลตอบแทนจากภายนอก ด้านผลตอบแทนจากภายใน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัว

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ได้ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ กองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 66 นาย ประกอบด้วย สัญญาบัตร 26 นาย ชั้นประทวน 40 นาย เก็บข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 นาย ประกอบด้วย สัญญาบัตร 26 นาย ชั้นประทวน 38 นาย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และค้นคว้า จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการร่างเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำร่างแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง ถ้ามี ข้อแก้ไข ดำเนินตามคำแนะนำ หลังจากนั้นดำเนินการจัดทำเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. เก็บข้อมูลจากกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้
2. นำข้อมูลของแบบสอบถาม ไปลงตารางโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอข้อมูลสรุปผลการวิจัยข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัยข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิจัยข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิจัยข้อมูลการวิเคราะห์สมมติฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างมีชั้นยศเป็นสัญญาบัตร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 เป็นชั้นประทวน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 59.38 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 48.43 รองลงมามีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 17.19 ตามลำดับ ส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 59.38 เป็นโสด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.56 และเป็นหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 67.19 จบการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.56 และจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19 รองลงมามีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และน้อยที่สุดปฏิบัติงานมาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิจัยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.204) โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.73$, S.D.= 0.260) รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X}=3.65$, S.D.= 0.305) ส่วนด้านผลตอบแทนจากภายในกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.10$, S.D.= 0.255)

เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ด้านผลตอบแทนจากภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.49, S.D.= 0.417$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการที่ท่านได้รับสวัสดิการบ้านพักของทางราชการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.65, S.D.= 0.645$) รองลงมาคือการที่ท่านได้รับวันหยุดพักผ่อนในการปฏิบัติราชการพิเศษ ($\bar{X}=3.60, S.D.= 0.683$) ส่วนการที่ท่านได้รับสวัสดิการโดยได้รับสิ่งของหรือการบริการ เช่น การได้รับเครื่องแต่งกาย, โครงการอาหารกลางวัน, บริการรถรับ - ส่งบุตรหลาน, บริการตรวจสุขภาพประจำปี ฯลฯ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.05, S.D.= 0.558$) ส่วนด้านผลตอบแทนจากภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10, S.D.= 0.255$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าท่านมีโอกาสดำเนินการศึกษาหรือเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้นเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.85, S.D.= 0.621$) รองลงมาคือท่านมีความรู้สึกมั่นคงใจอาชีพรับราชการทหาร ($\bar{X}=3.65, S.D.= 0.844$) ส่วนการที่ท่านเป็นที่รักและยอมรับของเพื่อนร่วมงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=2.25, S.D.= 0.440$) ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73, S.D.= 0.260$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสถานที่ทำงานของท่านอยู่ไม่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนและไม่ทุรกันดารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=4.13, S.D.= 0.336$) รองลงมาคือการที่สิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของท่านรวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.96, S.D.= 0.576$) ส่วนการที่ท่านได้รับมอบหมายงานพิเศษที่มีความท้าทายต่อความสามารถหรือมีความเสี่ยงกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.55, S.D.= 0.633$)

ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65, S.D.= 0.305$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีการให้ความรู้และปลูกฝังอุดมการณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยสม่ำเสมอเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=4.11, S.D.= 0.315$) รองลงมาคือการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีการจัดกิจกรรมบำรุงและพัฒนาขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาและครอบครัวโดยสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.80, S.D.= 0.524$) ส่วนการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีความจริงใจไม่หลอกลวงหรือเบียดเบียนผู้ใต้บังคับบัญชาและหน่วยงานกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.44, S.D.=$

0.601) ส่วนด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$, S.D.= 0.323) และเมื่อพิจารณารายละเอียดคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการทำงานที่ท่านปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี, ไม่ติดอบายมุขต่าง ๆ และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.87$, S.D.= 0.579) รองลงมาคือการทำงานที่ท่านสามารถดูแลครอบครัวให้มีความสุขตามสมควรและไม่มีปัญหาครอบครัว ($\bar{X}=3.82$, S.D.= 0.641) ส่วนการทำงานที่ท่านเป็นคนอารมณ์ร่าเริง, มีจิตใจโอบอ้อมอารีและชอบช่วยเหลือผู้อื่นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{X}=3.40$, S.D.= 0.596)

เมื่อพิจารณาแยกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลสรุปได้ว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 30 - 40 ปี เห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้มากกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{X}=3.55$, S.D.= 0.176) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.234) โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้น้อยกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{X}=3.48$, S.D.= 0.204) โดยเฉพาะด้านผลตอบแทนจากภายใน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมรส เห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้มากกว่าสถานภาพอื่น ($\bar{X}=3.56$, S.D.= 0.226) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด ($\bar{X}=3.49$, S.D.= 0.166) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย/หย่าร้าง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้น้อยกว่าสถานภาพอื่น ($\bar{X}=3.48$, S.D.= 0.195) โดยเฉพาะด้านผลตอบแทนจากภายใน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้มากกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{X}=3.56$, S.D.= 0.207) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X}=3.47$, S.D.= 0.178) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้น้อยกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{X}=3.40$, S.D.= 0.223) โดยเฉพาะด้านผลตอบแทนจากภายใน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี เห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้มากกว่าช่วงประสบการณ์การทำงานอื่น ($\bar{X}=3.54$, S.D.= 0.196) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมใน

การปฏิบัติงาน รองลงมาคือประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ($\bar{x}=3.52$, S.D.= 0.238) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ น้อยกว่าช่วงประสบการณ์การทำงานอื่น ($\bar{x}=3.48$, S.D.= 0.187) โดยเฉพาะด้านผลตอบแทนจากภายใน

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิจัยการวิเคราะห์สมมติฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นยศต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุกๆ ด้าน

การทดสอบสมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน

การทดสอบสมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน

การทดสอบสมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน

การทดสอบสมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน

อภิปรายผล

จากการวิจัยอภิปรายได้ว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกองกำลังทหารพรานเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยดีมาปฏิบัติงานตรงตามเวลาราชการ ปฏิบัติงานส่วนใหญ่สำเร็จลุล่วงได้ดี มีการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอมีความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานที่ดีและไม่เคยท้อแท้ต่องานที่ปฏิบัติ ซึ่งเป็น การแสดงออกที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ แสดงให้เห็นว่ามีขวัญและกำลังใจที่ดี ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (2535) ที่ทำการศึกษาวินัยเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของตำรวจสถานีตำรวจนครบาล ซึ่งพบว่าขวัญและกำลังใจในการ

ปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาลอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.อ.ชัยชนะ นาคเกิด (2543) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับขวัญของนายทหารประทวน กรมรบพิเศษที่ 1 ซึ่งพบว่าระดับขวัญของนายทหารประทวนกรมรบพิเศษที่ 1 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ท.วิศรุต ภิรมย์ราบ (2548) ที่ทำการศึกษาเรื่องการศึกษา ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของนายทหารประทวนกองบัญชาการศูนย์สงครามพิเศษ ซึ่งพบว่าระดับขวัญของนายทหารประทวนของกองบัญชาการศูนย์สงครามพิเศษ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนด้านผลตอบแทนจากภายในกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ด้านผลตอบแทนจากภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผลตอบแทนจากภายนอก เป็นปัจจัยที่ค่าจูงทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน และเกิดขวัญและกำลังใจที่ดีเพราะทุกคนมองว่าผลตอบแทนจากภายนอก เป็นสิ่งที่ทุกคนพึงได้รับเมื่อปฏิบัติงานและพึงได้รับตามสิทธิของแต่ละคน หากกองกำลังทหารพรานไม่ปฏิบัติงานก็จะไม่ได้รับผลตอบแทนนั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) ที่กล่าวไว้ว่า มีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบในงานของแต่ละบุคคล ซึ่งปัจจัยดังกล่าวคือ ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานที่ปฏิบัติ เป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความพึงพอใจแก่บุคคลให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพราะปัจจัยนี้สามารถสนองความต้องการภายในของบุคคลได้ด้วยและปัจจัยอีกอย่างคือปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขอนามัย หมายถึง ปัจจัยที่ค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา และปัจจัยนี้มาจากภายนอกตัวบุคคล ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 อย่างนี้จะต้องมีค่าเป็นบวกเท่านั้นจึงจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในงานขึ้นมาได้ และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสิ่งที่ท่านได้รับสวัสดิการบ้านพักของทางราชการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือการที่ท่านได้รับวันทิวทัศน์ในการปฏิบัติราชการพิเศษ ส่วนการที่ท่านได้รับสวัสดิการโดยได้รับสิ่งของหรือการบริการ เช่น การได้รับเครื่องแต่งกาย, โครงการอาหารกลางวัน, บริการรถรับ - ส่งบุตรหลาน, บริการตรวจสุขภาพประจำปี ฯลฯ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ส่วนด้านผลตอบแทนจากภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะยังไม่มีแรงอย่างเพียงพอจากกองทัพกระตุ้นทางจิตใจให้มีความสุขและจูงใจให้

คนชอบและรักงานที่ปฏิบัติ ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าท่านมีโอกาสได้รับการศึกษาหรือเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้นเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือท่านมีความรู้สึกมั่นคงใจอาชีพรับราชการทหาร ส่วนการที่ท่านเป็นที่รักและยอมรับของเพื่อนร่วมงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสถานที่ทำงานของท่านอยู่ไม่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนและไม่ทุรกันดารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือการที่สิ่งอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของท่านรวมทั้งอาวุธยุทธโศปกรณ์ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี ส่วนการที่ท่านได้รับมอบหมายงานพิเศษที่มีความท้าทายต่อความสามารถหรือมีความเสี่ยงกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ

ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีการให้ความรู้และปลูกฝังอุดมการณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยสม่ำเสมอเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีการจัดกิจกรรมบำรุงและพัฒนาขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาและครอบครัวโดยสม่ำเสมอ ส่วนการที่ผู้บังคับบัญชาของท่านมีความจริงใจไม่หลอกหลวงหรือเบียดเบียนผู้ใต้บังคับบัญชาและหน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ส่วนด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทหารพรานแต่ละคนมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีอุปนิสัยใจคอที่ดีและมีครอบครัวที่มีความสุขแล้วจะทำให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการมองเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวเป็นหลักซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ เดวิส (Davis, 1967) ที่กล่าวเปรียบเทียบไว้ว่าขวัญและกำลังใจในการทำงานนั้น เปรียบไปก็คล้ายกับสุขภาพร่างกายของมนุษย์เพราะสุขภาพร่างกายอาจเป็นไปได้ทั้งอ่อนเพลียและแข็งแรง ดังนั้นเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้และมีพลังเข้มแข็งอยู่เสมอ คนเราจึงต้องหมั่นออกกำลังกายและตรวจสุขภาพอยู่เสมอ ซึ่งองค์ประกอบของขวัญและกำลังใจที่สำคัญประการหนึ่งก็คือสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งสภาพทางกายและจิตใจ และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการที่ท่านปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี, ไม่ติดอบายมุขต่าง ๆ และไม่มีหนี้สินส่วนตัวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือการที่ท่านสามารถดูแลครอบครัวให้มีความสุขตามสมควรและไม่มีปัญหาครอบครัว ส่วนการที่ท่านเป็นคนอารมณ์ร่าเริง, มีจิตใจโอบอ้อมอารีและ

ขอช่วยเหลือผู้อื่นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน น้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ

การทดสอบสมมติฐานอภิปรายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นยศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยด้านผลตอบแทนจากภายนอก ด้านผลตอบแทนจากภายใน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของกองกำลังทหารพราน ซึ่งหากแต่ละคนได้รับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้านแล้วจะสามารถตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจได้เป็นอย่างดีและส่งผลให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสูง ซึ่งหมายความว่าขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานทุกระดับจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 5 ด้านเป็นอย่างมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's need hierarchy theory) ที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการเริ่มจากขั้นต่ำไปหาสูงเริ่มจากความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักและการยอมรับในสังคม ความต้องการการยกย่องและความต้องการความสมหวังในชีวิต ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาสิ่งจูงใจต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความจงรักภักดีและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มขีดความสามารถและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านผลตอบแทนจากภายนอก ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กองกำลังทหารพรานได้รับสวัสดิการบ้านพักของทางราชการ
2. ด้านผลตอบแทนจากภายใน ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กองกำลังทหารพรานมีโอกาสได้รับการศึกษาหรือเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กองกำลังทหารพรานมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของท่านรวมทั้งอาวุธยุทธโปกรณ์ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรให้ความรู้และปลูกฝังอุดมการณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยสม่ำเสมอ

5. ด้านสุขภาพร่างกายและอุปนิสัยส่วนตัว ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี, ไม่ติดอบายมุขต่าง ๆ และไม่มีหนี้สินส่วนตัว

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ ควรมีการศึกษาเรื่องความต้องการของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงการทำงานของกองกำลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจของกองกำลังทหารพรานจังหวัดชายแดนใต้ เนื่องจากกองกำลังทหารพรานจะเป็นผู้ปฏิบัติงานดังนั้นถ้าหากได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจจะทำให้เป้าหมายในการทำงานชัดเจนมากขึ้นและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์